

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—

Afzonderlijke nummers fl. 0.25.

Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0.50, voor elken regel meer fl. 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

OP CURAÇAO,

PLEIN VAN PIETERMAAL,

Nº 129.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.

Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagarpadilanti.

Pa lugarnan for Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10.— pa anja. Un number só fl. 0.25.

Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0.50, cada regel mas fl. 0.07½.

PRUSEN EN HET VATICAN.

De 18de December van verleden jaar levert nog altijd in de Oude zoowel als Nieuwe Wereld voor hen, die aan hoogere politiek doen, een rijke en onuitputtelijke stof van beschouwingen op godsdienstig en staatkundig gebied. Nu valt het wel niet te ontkennen, dat sedert dien dag geen andere gebeurtenis van buitengewoon gewicht op het wereldtooneel heeft plaats gehad; maar zoo kon bijgevolg de algemeene aandacht ook niet zoo spoedig van dat veel betekenend bezoek van den Keizerlijken Kroonprins bij den Paus worden afgeleid.

Evenwel, men twist niet langer over het hoofddoel van 's Prinsen verblijf te Rome: van alle zijden laat men voortaan de bewering van de *Nordd. Algem. Ztg.* in hare waarde of onwaarde, dat de toekomstige Deutsche Keizer bij zijn tweeden tocht door Italië wellevendheidshalve een bezoek diende te brengen bij koning Humbert; en daar men elkander herinnerd heeft, dat de afstand tusschen Genua en Rome weinig minder dan 800 K. M. bedraagt, kan niemand meer begrijpen, hoe de Hoffelijkheid hem verplichten kon tot zulk eene verre reis heen en terug: vooral daar hij sinds zijn vertrek uit Madrid *incognito* reisde.

Ook de plechtigheden van dat belangrijk bezoek komen niet meer ter sprake, doch het bezoek zelve kan men maar moeielijk vergeten; zoodat, nu men alle bijzonderheden te weten is gekomen hoe de Kroonprins er heen getogen is, alle nadruk en ernst op de beantwoording is komen te vallen van de vraag: *Waar toe die tocht naar het Vaticaan?*

Sommige Bladen noemden die reis van den Keizerlijken Prins naar het Vaticaan een Canossagang. Bij voorbaat wijzen wij er op, dat zulk eene oplossing van het vraagstuk geenszins van Ultramontaansche zijde afkomstig is; ook schijnen die woorden door de vrees veeleer dan door het gezond verstand en een juist inzicht van den stand der zaken ingegeven. Zij komt van eene partij, nagenoeg in elk land te vinden, die haar Gouvernement zoolang toejuicht als het in haar gareel blijft loopen, maar aanstonds alle moge-

lijke oppositie maakt, wanneer dat Gouvernement maatregelen neemt, die, hoe billijk ook, niet de eer hebben haar te behagen.

Vele andere schrijvers van allerlei richting dachten in den beginne aan niets anders, dan dat de Vorstelijke bezoeker ook de overbrenger wilde wezen van de blijde boodschap, dat Pruisen den strijd tegen de Kerk van Rome moede was; den onmiskenbaar rechtmatigen en billijken eischen van den II. Stoel niet langer wilde weêrstreven, en zoo spoedig, maar ook zoo eervol als nog mogelijk was, den Pruisischen Staat evenzeer als de Katholieke Kerk van den ondragelijken last der rampzalige Mei-wetten zou ontheffen.

Dit antwoord op de vraag naar het doel van Friedrich Wilhelms bezoek op het Vaticaan is verstandiger dan het voorgaande, is tegelijk een beroep op de werkelijkheid en de geschiedenis van de laatste periode der Kerkvervolging in Pruisen; dat antwoord is het *ware*,— maar toch zegt het de volle waarheid nog niet.

Volgens Bismarcks orgaan, de zoo even genoemde *Norddeutsche*, is het eenig juiste en volledige antwoord op het vraagstuk reeds door de Osservatore Romano gegeven.

Dit Blad geeft duidelijk te verstaan, dat het geheime onderhoud niet alleen over den cultuurkamp gelopen heeft, maar hoofdzakelijk over de krachtdadige bestrijding van het monsterverbond der moderne revolutie. Duidelijker nog zegt hiervan de Katholieke *Moniteur de Rome*: De reis van Friedrich Wilhelm door Europa is de bekroning geweest van een verbond der Europeesche Monarchieën tegen de vermetele democratie, steeds vereenigd met het socialisme. In dit verbond, dat alle levende conservatieve krachten in zich vereenigt, heeft men aan het Pausschap de eereplaats gegeven; men heeft de heilzame medewerking ingeroepen der Katholieke Kerk, en daarom mogen wij een nieuw, vreedzaam en vruchtbaar tijdperk te gemoet zien."

Deze verklaring werpt ook een helder licht over de woorden van den Kroonprins te Rome tot eene deputatie zijner aldaar vertoovende landgenooten gesproken. "Het heeft mij uitermate verheugd",

sprak hij woordelijk, "Z. II. den Paus te hebben kunnen bezoeken; een bezoek, dat, naar wij hopen, in alle richtingen niet zonder weldadige gevolgen blijven zal".

Welnu, dat het Pruisen ernst is met zijne toenadering tot Rome, zal de Keizerlijke Prins zelf reeds den Heiligen Vader overtuigend hebben bewezen met te herinneren, hoe, weinige dagen voor zijn bezoek, de Bisschop van Limburg, Mgr. Blum, naar zijn diocees was teruggeroepen. Later, op den 1sten Januari van dit jaar, beantwoordde de Deutsche Keizer de heilbede voor het Nieuwjaar, uit Rome door den Paus aan den Grijzen Vorst toegezonden, met de opheffing van de zoogenaamde *Sperre* voor de drie bisdommen Culm, Ermeland en Hildesheim. Hierdoor werd gedeeltelijk in den Pruisischen Staat een einde gemaakt aan den hatelijken dwangmaatregel, om door inhouding van het traktement der geestelijken, met andere woorden, om door het scherpe zwaard van den honger der Katholieke Priesters van Rome afvallig te doen worden. Goddank, niet een enkele priester heeft voor die zilverlingen van het gouvernement zijn Geloof en zijne Kerk verraden! Wel moet deze terugroeping der Bisschoppen voor vele, vooral arme, parochiën een kostbaar nieuwjaarsgeschenk zijn geweest, daar zij niet dan met groote moeite het noodzakelijke voor het levensonderhoud harer zieleherders konden bijeenbrengen; te meer omdat de cultuurkamp door het opheffen van kloosters en weldadige instellingen, door het verjagen van liefdezusters en ziekenverpleegsters—te recht de beschermengelen der armen genoemd—den nood der behoeftigen nog in zoo menig opzicht had verzwaaard.

Eindelijk, de laatste berichten uit Pruisen melden ons, dat de Keizer nog een schrede verder is gegaan op den weg der zoogenaamde "begenadiging" en dat ook de Bisschop van Munster te midden zijner trouwe maar zwaar beproefde kinderen is mogen terugkeeren.

Terwijl ons hart nog jubelt over dit begin van den weldra algeheel triomf onzer Heilige Moeder de Katholieke Kerk, gedenken wij

aanbiddend de Wegen der Goddelijke Voorzienigheid zooals die in de geschiedenis der laatste jaren en niet het minst van het merkwaardige jaar 1883 voor ons open en kenbaar liggen.

— Op den 1sten Januari 1881 werd de beruchte godloochenaar *Blanqui* plotseling uit het leven weggerukt. Zijn godslasterlijke wapenspreuk was: *Ni Dieu ni maître. Geen God, geen meesters meer.*

— Op den eersten dag van 1882 stierf ook *Hérolt* die er zich in den vollen Senaat op beroemde, een godloochenaar te zijn, en de kruisbeelden uit de scholen liet wegrukken.

— Op den 1sten Januari 1883 werd Gambetta, de ziel der Kerkvervolging in Frankrijk, in de volle kracht zijns levens en op het glanspunt zijner macht, door God ten oordeel opgeroepen. Men kent zijn beruchte kernspreuk: dat de Katholieke Kerk en met name de Priesterschap (le cléricisme) de grootste vijand van den Staat en van het Menschdom is.

Nog was het jaar 83 niet ten einde, of Pruisen—waar al de reuzenkracht van de negentiende eeuwse militaire macht en eveneens van de wijsgeerige en positieve wetenschappen als in één brandpunt vereenigd heet zijn, en jaren lang tot verdelging van de Katholieke Kerk werd aangewend—of Pruisen zendt zijnen Keizerlijken Erfprins naar het Vaticaan, niet om vrede en wetten voor te schrijven, maar om geschonden rechten te herstellen; en dit niet alleen, maar om dien Souverein, versmaad door zoovelen, toch als een wezenlijken Souverein te begroeten en krachten steun van hem te vragen in den strijd der gezamenlijke Monarchieën tegen den kanker van onze tegenwoordige Maatschappij—de *Revolutie*, ja, aan hem in dien Vorstenbond den eerezetel aan te bieden!

BESITA DI PRINS FRIEDRICH WILHELM NA PAPA.

—o:—

Pa 11 or di mainta, Dia Martes 18 di Dec., Su Alteza Imperial coo su companjeronan a sali for di Quirinal den wagen di hof. *Prins no a logeer den Quirinal mees, ma den un paleis chikitoe, koe Victor Emanuel a laga bouw p'e mees na cabamento di hof di Quirinal. Et abatién miedoe di Quirinal, koe Papa a po-*

DECREET

van de Congregatie der Riten over de Litanie van Lorette.

De H. Vader, die onlangs de geheele katholieke wereld opriep om de maand October van het jaar 1883 door eene algemeene oefening der devotie tot den H. Rozenkrans in het bijzonder aan Maria toe te wijden, ten einde door hare alvermogenende voorspraak Gods hulp in de dringende behoeften der Kerk af te smeeken, heeft thans als het ware eene nieuwe parel gehecht aan de kroon der Koningin van den H. Rozenkrans door te bepalen, dat voortaan die glorierijke naam zal gevoegd worden bij de reeks van eertitels, waarmede wij de Moeder des Heeren in de Litanie van Lorette aanroepen.

Hieronder volgt het desbetreffende

DECREET

Urbis et Orbis.

Ter verdediging en tot steun der strijdende Kerk verwekte de God van barmhartigheid eenmaal een grooten Heilige, Dominicus de Guzman, den beroemden Stichter en Vader van de Orde der Predikheeren, die den strijd voor de Kerk aanbindend, vooral zijn vertrouwen stelde in het gebed, dat hij onder den naam van Heiligen Rozenkrans er eere der Maagd Maria instelde, en dat zoowel hij zelf als zijne volgelingen alomtverpreidden. Sedert is het altijd de gewoonte der katholieken geweest, dit bewonderenswaardig bidformulier als het ware tot de vereenigingsleuze der christelijke godsvrucht te maken. Vandaar dat, zoondra onze Heilige Vader Paus Leo XIII ten einde in de tegenwoordige behoeften den bijstand van Jesus Christus door de voorspraak van Zijne Moeder, de Maagd Maria, af te smeeken, bij encyclieke Brieven had voorgeschreven, de maand October van dit jaar over de geheele wereld door de gebeden van den Rozenkrans te heiligen, overal de Bisschoppen en de geloovigen, aan het verlangen des Opperherders gehoorzamen, door het ijverig bidden van den Rozenkrans heerlijke bewijzen gaven van hunne godsvrucht en hunne liefde tot de allerzietste Moeder Gods, de zekere hoop koesterende, dat zij door den bijstand der Gelukzalige Maagd van den Vader der barmhartigheid overvloediger de noodige hulp zouden verkrijgen in de bijzondere en openbare rampen der christelijke maatschappij.

Daarom heeft onze Heilige Vader, bijzonder verlangende de vereering der verheven Moeder Gods uit te breiden, vooral door de beoefening eener wijze van bidden, zoo aangepast aan die glorievolle Maagd, en tevens de geloovigen meer en meer aan te sporen haar die hulde te brengen, goedgunstig en met vreugde het nederig verzoek toegestaan, door den Allereerwaardigsten Pater Joseph Maria Laroca, algemeen Overste van de Orde der Predikheeren tot Z. H. gericht, dat de aanroeping als Koningin van den Rozenkrans, sedert langen tijd in de Dominicaner Orde gebruikelijk, aan de Litanie van Lorette mocht toegevoegd worden. Dientengevolge heeft Zijne Heilichheid verlangd en voorgeschreven dat voortaan, in de algemeene Kerk, bij de andere aanroepingen, in de Litanie van Lorette vervat, de volgende aan het slot zou toegevoegd worden: "Koningin van den Allerheiligsten Rozenkrans, bid voor ons."

Zijne Heilichheid heeft daarenboven bevolen omtrent deze zaak brieven in den vorm van Breven uit te vaardigen. In weerwil van alles wat daarmee in strijd is.

Den 10en December 1883.

D. KARDINAL BARTOLINI,

Prefect van de H. Congregatie der Riten.

LAURENTIUS SALVIATI, secretaris.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

De stoombooten van de Red "D" lijn zullen van Curaçao naar New

York vertrekken: 13 en 27 Febr.—Zij worden uit New-York hier verwacht: 14, en 24 Februari.

Met groote ingenomenheid is ons de kennisgeving geworden, dat hier op Curaçao een aanzienlijk getal jongelieden het plan gevormd hebben om op luistervolle wijze hunne vreugde te witten bij gelegenheid van den aanstaanden Verjaardag van onzen hoogst vereerden en beminden Vorst, Willem III. Ook talrijke Venezuelanen en Colombianen zullen zich bij die plechtige feestviering aansluiten, om eene hulde te brengen aan den Vorst, onder wiens banier zij de zegeningen van vrede en vrijheid op ons Eiland zoo ruimschoots genieten.

Donderdag j. l. is de Nederlandsche brik Gouverneur de Rouville de haven van Curaçao binnengelopen. De dertig militairen, voor het garnizoen alhier bestemd, werden door hun spitsbroeders met volle muziek ontvangen en het Waterfort binnengeleid.

De Vandalia, het N.-Amerikaansche Oorlogschip, dat op den 4den dezer onze haven is binnengestoomd, zal nog een veertien dagen hier verblijven.

NEDERLAND.

De Nederlandsche expeditie, die in het begin van Dec. j. l. uit Padang naar de Westkust van Atchin werd gezonden, met het doel om de manschappen van de stoomboot Nisero, die den 12den November op die kust verongelukt was, uit de handen van een Radsja te bevrijden, is onverrichter zake terug moeten keeren. De mannen van de Nisero, 23 in getal, waren reeds te diep naar het binnenland weggevoerd, zodat aan verdere opsporing niet meer te denken viel en, helaas, weinig hoop voor hun leven meer overblijft.

In een voor Nederland zeer vleijend artikel gaf dezer dagen de Köln. Ztg. een overzicht van den "buitengewonen veiligheidsdienst" zooals die over de rivieren in Nederland gedurende het winterseizoen is vastgesteld.

"Het zou ons te ver voeren," aldus genoemd blad, "alle bijzonderheden dezer voortreffelijke inrichting te beschrijven; wij willen er slechts in het algemeen op wijzen, hoe goed onze Nederlandsche naburen tijdig maatregelen weten te nemen tegen hoog water en ijsgang."

Hoe is het mogelijk, dat de minister van marine tegen wien aanvankelijk een storm ooprees, toen hij een dure minister van marine bleek te zijn, toch zijne begroting er door gehaald heeft, en slechts 11 loden tegenstemden? Hierop antwoordt men in een schrijven uit den Haag aan de Midd. Ct.:

De verklaring is, dat de minister de harten gestolen heeft door—zijn gemis van welsprekendheid.—De admiraal Geerling, als hij het woord voert, maakt volstrekt geen onderscheid tusschen het parlement en het longroom. Hij brengt het populaire spreekwoord in toepassing: elk vogeltje zingt zooals het gebekt is. De minister nu is "gebekt" als een echte zeeman. Hij spreekt zoo gemeenzaam mogelijk, bezigt uitdrukkingen en vormen, die men nooit in de Kamer hoort, is op zijn manier grappig en heeft een typisch taaltje. Dit vindt men aardig, daarmee amuseert men zich, want het geeft afwisseling en ontspanning te midden van een vermoeiend begrotingsdebat. Men zou dezen minister voor geen geld willen missen.

Maar als hij dan later weer zijn dure plannen te voorschijn brengt? Hij heeft immers uitdrukkelijk verklaard, dat hij die niet uit het hoofd stelt. Och, men doet dan maar weer wat men nu gedaan heeft. Men zet zijn zevende schip op het strand, en laat hem zich behelpen met onze kleine schepen. Als de minister maar zorgt dat hij even amusant blijft, dat wil zeggen als hij zich maar niet gaat aanwennen in parlementaire vormen te spreken, dan kan hij wellicht zoolang minister blijven als hij zelf wil.

PARIJS.—Prins Victor Napoleon heeft onlangs op de vraag van Casagnac, in hoeverre de Bonapartisten op hem konden rekenen, ten antwoord gegeven, dat hij voorlopig een afwachende houding zal aannemen om later, als de plicht hem roept, den Lande zijne diensten aan te bieden.

22 Jan. Gisteren is er een dépêche naar Admiraal Courbet verzonden, waarin hij last ontving, den aanval op Bac-Ninh niet te ondernemen, voordat men hem hiertoe uit Parijs nadere instructies zou gezonden hebben.

Het bezoek des Duitschen Kroonprins aan den Paus heeft natuurlijk ook in Frankrijk veel kwaad bloed gezet. Men had hem reeds met leede oogen naar Spanje zien vertrekken, want men vermoedde wel, dat de jongste gebeurtenissen door de beide vorsten besproken zouden worden, en er misschien het een of ander verbond tegen Frankrijk zou gesloten worden. Nu maakt de prins het nog erger, door naar den Paus te gaan, wat voor de Franschen evenmin aangenaam is, want de betrekkingen tusschen het Vaticaan en de Fransche regeering zijn in den laatsten tijd, zooals ieder weet, niet van de hartelijkste geweest. Verschillende Fransche bladen raden den republikeinschen kerkvervolgers dan ook dringend aan, hunne vijandelijkheden tegenover de Kerk te staken, opdat door vermindering van een dreigende formeel breuk met den Paus, Frankrijks politiek isolement ook niet door een ander op godsdienstig gebied worde verzwakt. Zoo schrijft de Liberté, een gematigd republikeinsch orgaan, na over de betekenis van 's prinses bezoek te hebben uitgeweid, o. a. het volgende:

"Zoo ooit, dan is door dat bezoek aan de Fransche regeering de gelegenheid gegeven, de groote gevaren van een politiek, welke kerkvervolging op haar programma schrijft, en die door Jacobijnen en radicalen voortdurend wordt in praktijk gebracht, ernstig te overwegen. Terwijl nl. de Republiek door een aaneenschakeling van schandelijke maatregelen zich de Katholieke geestelijkheid systematisch meer en meer vijandig maakt, zoekt Duitschland zich met haar weder te verzoenen, ten einde er zich tegen ons van te bedienen. Een formeel breuk tusschen Frankrijk en den Paus is helaas een zeer mogelijk iets, maar voegen wij er dadelijk bij, dat zij toch een mogelijkheid is, welke tot iederen prijs vermeden moet worden. Het zekerste middel om de gevaren af te wenden, welke uit het bezoek van den Kroonprins aan het Vaticaan en het herstel van den godsdienst-vrede zullen voortvloeien, bestaat daarin, dat men den godsdienst-vrede ook in Frankrijk onverwijld weder herstelle."

Dit laatste voorstel is zeker zeer verstandig gevonden, maar juist daarom heeft het helaas weinig kans, om door de waanwijze gouvernements-mannen der Fransche Republiek te worden aangenomen. De republikeinsche regeering zou wel van den nood een deugd willen maken, maar de partij, welke haar beheerscht en die van den strijd tegen de Kerk haar levensdoel maakt, tracht het sluiten van zulk een vrede tot iederen prijs te verhinderen.

MADRID.—Volgens een bericht van den Berlijnschen correspondent van de "Times" (23 Jan.) verlangt Spanje in de rij der Groote Mogendheden opgenomen te worden. Duitschland zal er zijne goedkeuring niet aan onthouden, en wacht slechts tot Spanje zelf het initiatief zal nemen.

18 Jan.—De Koning heeft het verzoek om ontslag van den heer Posada Herrera aangenomen en, daar een vergelijking met de liberalen niet meer mogelijk was, den Conservatieven heer Cánovas del Castillo opgedragen, een nieuw Kabinet te vormen, dat op de volgende wijze is samengesteld: Minister-Pres. Cánovas del Castillo; Buitenh. I. de E. duayen; Binnenl. F. Romero y Novaleda; Financiën, F. Cos-Gayon; Just. Francisco Silvela; Handel en

ne un interdicto riba di é.

Despues e Prins a bai na Paleis Caffarelli camina Baron Von Kendell, Embahador di Prusia na Quirinal, tabata biba. Despues di almorza ai, Su Alteza Imperial a bai na Vaticano. Den promé wagen Prins coe Embajador di Prusia na Papa, Herr Von Schlözer, tabata sintar, i den di e dos-nan koe tabata sigi, companjeronan di Prins: General Von Blumenthal, General Mitschke, Major Von Sommerfeld, Von Nijvenheim, Von Kessel, Von Norman i Secretario di embahada Herr Rotenhan. Na sorto di ricibimentoe oficial asina di hende principal, semper toer es hendenan, koe tien dignidad di mas haltoe na corte di Papa, ta present, i di esnan di menos dignidad solamente un representante ta asisti. Al contrario, santos Collegio no ta obligar di t'ái. Tambe nan a tene cuenta n'e bisita-aki, coe e ceremonia-ai como tambe koe S. A. I. no ta bini na Vaticano manera un soberano. P'esai Major-domo Mgr. Theodoli no a bin ricibi Kroonprins na pia di trapi grandi di Vaticano, un honor, koe solamente ta hacir na un soberano; Maestro di ceremonia a bin ricibié i conduciéle na Sala Clementina.

Ai e famoso warda Suizo di Papa, bistir coe uniform di gala, coe plumasji blancoe, a forma warda di honor i e Major-domo, koe nos a nombra, a coeminda Prins. Despues nan a forma marcha di fiesta den sala. Na cabez di procesion tabata camna e cargadornan di draagstoel di Papa bistir na seda purper i tras di nan e Prins coe Major-domo i Maestro di ceremonia cada banda. Tras di nan Prins su companjeronan huntos coe algun Sacerdote di empleo haltoe, i mas atras un hopi cabaljero nobel bistir coe bistiwal pretos spanjol. Warda di honor di e sala, oenda e procesion di edad media tabata pasa, tabata formar di warda Suizo, di gendarmes, di warda di Papa, di otro warda particular di Papa, koe tabata haci solamente coe hende nobel católico i den nan un primoe di Papa, Conde Pecci tabata sirbi. Ora nan a jega den antecámara, toer e companjeronan a keda atras, i Ceremoniemeester-major a hiba Prins cerca Papa. Papa a bin contróle té na drempel di su cabinet particular i a doenele manoe, ora e Prins a buig tres bé coe respect i masjá sensibil.

Despues nan a drenta e camber huntos i mas di 60 minuut nan tabatién un conversacion di mas cordial; maske Prins tabata comprende italiano masjá bon, nan a papia frances, lenga koe Papa a sinja, tempoe e tabata Nuncio na Brussel. Despues di e conversacion nan a presenta companjeronan di Prins na Papa. El a papia masjar amabel coe es señoresnan, i den cosnan k'el a papia, el a recorda koe e dia-ai tabata net 30 anja koe nan a haciéle cardinal, i koe e temajá el a conoce Prins na su promer bisita k'el a haci na Roma. E Prins tabata parce comover, i masjá satisfecho di resultado di su conversacion coe Papa. Tabata 12 or net, ora el a dispidi di Papa, koe a companjele un pida camina i a sagudi su man hopi bé di coerazon. E procesion a bolbe pasa di mees manera di fiesta den di e salanan di Vaticano, camina nan a pasa promer, i den Sala Clementina. Prins a dispidi cordialmente di companjeronan di Papa. Despues el a subi trapi bai cerca cardinal Jacobini. El a keda só coené un cuartoe di ora, i despues Herr Von Schlözer, Secretario di Estado di Su Alteza a presenta Mgr. Mocenni na Prins. Tabata 2 or i 25 minuut ora Kroonprins a bai ai-for e dos prelados na companjele té na trapi. Entretanto S. A. I. a pídi Papa licenci pa bai mira e rikeza di artenan, koe tien den Vaticano. El a haja licenci, i hopi bé e Prins a espresá su grandi admiracion riba toer kiko é tabata mira. Dos bé el a pasa den e cambarnan camina cardinal Ledochowski tabata biba, ma e cardinal no a larga nan miréle. Pa 3 or, Prins a bai for di plaza di San Pedro henteramente satisfecho di toer lo ké el a mira. Tantoe e Prins i su companjeronan a gaba masjá manera amabel di persona di LEO XIII.

Landb., Pidal y Mon; Oorl., General Quesada y Matheus; Mar., Admiraal Antegüera; Kolon., Graaf Tajada Baldozera.

LONDEN.—Toen de Prins van Wales, verleden maand, naar Halton zou reizen, om Rothschild een bezoek te brengen, vond men in een tunnel, waar de trein moest doorgaan, vijf pakken dynamiet.

OXFORD.—Een Anglicaansche geestelijke van de H. Magdalena-Kerk alhier, Doctor Georg Benson Tatum, is tot de Roomsche Katholieke Kerk overgegaan.

HOLLOWAY.

Den 24sten December j. l. stierf, op 84 jarigen ouderdom, te Tittenhurst, een wereldbekend man, die tijdens zijn leven ontzaglijke sommen besteed heeft aan de dagbladders; zoodat een "zacht ruste zijne assche" bij haar niet van harte zou gaan, zoo het niet te voorzien was, dat de firma op denzelfden voet zal blijven bestaan. Wij bedoelen den Engelschman Holloway, van wien zeker bijna ieder sterveling ooit pillen heeft geslikt. In hoofdzaak bestaat Holloway's vermogen in fondsen en aandelen, die nu ter markt moeten worden gebracht, en dus ongetwijfeld een aanzienlijken invloed op de koersen zullen uitoefenen. Holloway was een *self-made* man, hij werd rijk door eigen krachten, in zekeren zin zelfs ondanks hem zelve, daar weinigen naar de *Times* verklaart, een edelmoediger, en milder gebruik van hun geld maakten dan hij. Aan zijn vrijgevigheid was nog onlangs het ontstaan van een paar instellingen van openbaar nut te danken, waarvoor hij niet minder dan een half miljoen pond sterling besteedde terwijl het waarschijnlijk geacht wordt, dat een groot gedeelte van zijn onzettend fortuin voor hetzelfde doel is vermaakt. Beter dan zijn pillen en zalven—wier geneeskraft hier onbesproken blijve—zullen deze monumenten van zijn edelmoedigheid voor het nageslacht zijn nagelaten bewaren. Intusschen is het toch aan die zalven en pillen te danken dat hij in staat was, aan zijn mildheid den vrijen teugel te vieren, ofschoon hij ook doorspeculeeren enorme sommen verdiende. In het geheel zou hij gedurende zijn leven 2,000,000 pond sterling aan publieke doeleinden hebben gewijd.

DECRETO

di Congregacion di Rito riba Letania di Loreto.

E Tata Santoe (Papa) koe poco tempoe pasar a recommenda henter mundoe católico pa dedica na Maria luna di October di un manera particular coe egercio gener. l di debocion na Santoe Rosario, pa pidi judanza di Dios den necesidad menazador di Iglesia coe intercesion poderoso di La-Birgen, awé nos por bisa k'el a fia un perla mas na corona di *Reina di Santísimo Rosario* ora el a decidi, koe di awor padilanti e number jeen di gloria-ai lo ta poner cerca toer e titel di amor-nan, koe nos ta jama Mama di Senjor coe nan den Letania di Loreto. Aki nos ta pone e

DECRETO

Urbis et Orbis.

Un tempoe pa defensa i steun di Iglesia Dios di misericordia a manda un gran Santoe, Domingo di Guzman, famoso Fundador i Tata di Orde di Predicadornan, koe ora el a toema riba di é defensa di Iglesia, a pone su confianza principalmente riba e oracion, koe el a institui bao di number di *Santoe Rosario* na honor di La-Birgen Maria, i koe é mees iesnan, koe a sigiéle, a plama toer camina. For di e tem-ai tabata semper coestumar di toer católicob di haci e forma di oracion admirable-ai, nos por bisa, com un sinjal di reunion di debocion cristian. P'esai, asina pres nos Tata Santoe, Papa Leo XIII, a manda coe Carta enciclica di santifica-luna di October e anja-aki riba henter mundoe

coe oracion di Rosario, pa pidi judanza di Hesu Cristoe den necesidad di awor di Iglesia pa intercesion di Su Mama, na toer camina tantoe Obispo coe creyentenan a obedecer deseo di nan Cabez, i coe lezamentoe di Rosario nan a doena prueba magnifico di nan debocion, i di nan amor na dulcísima Mama di Dios, coe speranza sigur, koe lo nan haja, coe judanza di Santísima Birgen, for di nos Tata di misericordia na mas abundancia sistenci necesario den di e maloenan publiek i particular di Sociedad Cristian.

P'esai, nos Tata Santoe, koe ta desea particularmente di plama honramentoe di Santoe Mama di Dios, principalmente coe un manera di oracion asina agradabel n'e Birgen glorioso-ai, i di anima creyentenan mas i mas pa haciéle es honor-ai, a permiti coe alegría na e pidimentoe koe Venerable Pader José Maria Laroca, General di Orde di Predicadornan, a haci na Su Santidad, pa pone den di Letania di Loreto e jamamentoe di *Reina di Santísimo Rosario*, koe ta hopi tem caba na usoe den Orde Dominicano. Riba di esai Su Santidad a desea i manda, koe for di awor, den Iglesia general, lo ta poner cerca toer e otro titelnan koe tien caba den Letania di Loreto, na su fin lo k'el ta sigi: *Reina di Santísimo Rosario, pidi pa nos*. Ademas Su Santidad a ordena di manda carta bao di forma di Breve riba e asunto-aki. Apesar di toer kiko por ta contra di esai.

Dia 10 di October 1883.

D. CARDINAL BARTOLINI,
Prefect di Santoe Congregacion di Rito.
LAURENTIUS SALVIATI, Secretario.

NOTICIA.

—Dia 26 di December a moeri e Docter famoso Holloway. Sigur toer hende a jega di tende papia di dié i su remedinan; i poco tini den mundoe, koe un of otro ora no a goeli su piltjanan.

Holloway tabata un homber masjá ricoe. Pero mas tantoe nan ta gabé pa motiboe di su amor di ciencia, mas ainda i principalmente pa su carácter nobel i generoso, koe a haciéle usa su rikeza hopi bes pa bienestar di otro. Aki nos kier menciona só, koe na ultimo tem di su vida el a stablece dos institucion di un utilidad publica den su patria, i a gasta p'e mas di 600,000 gulden. Hende a calcula, cuantoe el por a caba di gasta pa obra di caridad i generosidad duranti henter su vida, i nan dici, koe ta sin duda 25,000,000 gulden k'el a doena na toer sorto di bon obra pa bienestar di hende particular of pa Sociedad na general.

—Foi Alemania nos a haja noticia, koe Goebierno a doena na Obispo di Munster, koe tabata geban pa razon di religion católica, licenci di bolbe na su tera.

Poco tempoe pasar, asina nos ta leza den un courant di America, tabatien den prison di Connecticut algun prisonjero, koe toer dia mainta i anochi tabata moenstra masjá debocion i religiosidad: nan tabata canta psalmoenan i hopi otro oracion. Un egempel asina boenita no por a larga di haci impresion riba nan companjeronan, koe poco-poco a sigi nan coe cantamentoe i lezamentoe.

Cabeznan di prison no tabatien palabra pa gaba e bon spiritu i bida egemplar di prisonjeronan. Pero, com nan a keda stom di admiracion i rabioso tambe, ora un dia mainta, wardadornan a falta seis di e hende debotoenan. Kiko a socede! Mientra koe toer otronan tabata haci borotoe coe nan cantamentoe, algun a probecha di ocasion, i a zaag bentananan foi un camber, di manera, koe, sin cipier i otro wardadornan por a sabi ni sospecha tam-poco, seis prisonjero a jega alfin di scapa i coemiza canta, liber manera un pagara, nan cantica di libertad.

—Na Oxford, un doctor di ley Anglicano, koe ta jama Georg Benson Tatum, a bira Católico poco dia pas-

—E vapor Nisero, koe 12 di November a. p., a perde na costa di Atchin, tabatien 25 homber na bordo.

Maske nan a scapa foi mortoe den laman, toch podise un Radsja, es ta un cabez di un lugar ajá, a toema nan presoe mata. Un barcoe di gera Hoelandes a sali bai foi Padang pa busca nan, ma, té awor ainda, nan no por a haja ni libra e desgracia-doenan.

BEZOEK VAN PRINS FRIEDRICH WILHELM BIJ DEN PAUS.

Voor de Romeinsche Katholieken was het iets streelends, sedert 1870, weder eens een Vorst van de betee-kenis als de toekomstige Keizer van Duitschland eene officiële hulde te zien brengen aan Rome waren Koning, den Stedehouder van Christus op aarde. Maar ook de nieuwsgierigheid dreef velen Dinsdagmorgen (18 Dec.) naar 't Quirinaal, naar 't Borgo en het plein van de St. Pieter, ten einde de regeling der "etiquette", die in acht genomen zou worden bij het op 't Vaticaan af te leggen bezoek, na te gaan. Reeds was opgemerkt, dat bij de aankomst van den Keiz. Erfprins, iemand uit het gevolg, ongemerkt, in een ge-woon rijtuig zich onmiddellijk naar Von Schözer begeven had. Verder dat deze ambassadeur naar het Vatica-an gegaan was, en dat de Staats-secretaris van Z. H. dit bezoek beantwoord had met een tegenbezoek.

Ten 11 ure voorm. (Dinsdag 18 Dec.) vertrok Zijne Keizerlijke Hoogheid met zijn gevolg in hofkoetsen uit het Quirinaal. *Eigenlijk logeerde de prins niet in het Quirinaal zelve, maar in een paleisje, dat Victor Emmanuel zich had laten bouwen aan het einde van den tuin des Quirinaals. Hij vreesde het Quirinaal, dat door den Paus met het interdict geslagen was.*

Voorts begaf de prins zich naar het paleis Caffarelli, verblijfplaats van Pruisens ambassadeur bij het Quirinaal, baron Von Keudell. Na aldaar 't ontbijt gebruikt te hebben, begaf Z. K. H. zich naar het Vaticaan. In het eerste rijtuig zat de Kroonprins met den Pruisischen gezant bij den Paus, den heer Von Schözer. De Erfprins droeg het uniform van Pruisisch generaal. Hij heeft een kloek en krachtig voorkomen, en beantwoordde op minzame wijze den groot hem door de menigte gebracht. In de twee volgende landaurs zag men het gevolg des Prinses, bestaande uit de heeren: generaal Von Blumenthal, generaal Mitschke, majoor Von Sommerfeld, Von Nyvenheim, Von Kessel, Von Norman en den gezantschaps-secretaris den heer Rotenhan.

Ook eene aanzienlijke macht politieagenten, benevens carabinieri hadden aan 't Borgo en op het St. Pietersplein post gevat, met strenge bevelen toegerust. Er ligt niets vreemdends in, zoo men leest, dat gedurende die dagen zich vele Duitschers daar bevonden, die gehouden werden geheime dwarskijsers te zijn.

Bij dergelijke officiële ontvangsten van vorstelijke personen zijn altijd de grootwaardigheidsbekleeders van het Pauselijk hof tegenwoordig, terwijl er van de mindere beambten een passende vertegenwoordiging aanwezig is. De aanwezigheid van het H. College is daarentegen niet vereischt. Ook bij dit bezoek werd met dit ceremoniël zoowel als met de omstandigheid, dat Z. K. H. niet als soeverein, op 't Vaticaan kwam, rekening gehouden. Daarom werd de Kroonprins aan den voet van den grooten Vaticaanschen trap ook niet ontvangen door den major-domus Mgr. Theodo-li, eene eer welke alleen aan soverreinen wordt bewezen, maar door den ceremonie-meester en door dezen naar de *Sala Clementina* geleid. Daar had de beroemde Pauselijke Zwitsersche garde in gala-uniform met witten helmboes de eewacht gevormd, en werd de prins begroet door bovengenoemden major-domus. Daarna vormde zich in de zaal de feestelijke optocht. De stoet werd geopend door de in purperen zijde gedoste dragers van den Pauselijken

draagstoel, en achter hen liep de Kroonprins, ter weersijden begeleid door den major-domus en den ceremonie-meester. Achter hen ging het gevolg des prinses met eenige hooggeplaatste geestelijken, terwijl de stoet door een aantal ridders, in zwarte Spaansche kleederdracht, gesloten werd. In de zalen, welke deze middeleeuwsche stoet passeerde, werd de eewacht gevormd door soldaten der Zwitsersche garde, door gendarmen, door de Pauselijke lijfwacht, en door een tweede bijzondere Pauselijke lijfwacht welke slechts uit Katholieke edelen bestaat en waar-onder ook een neef des Pausen, graaf Pecci, dient. Toen de stoet in de zoogenaamde anti-camara was aangekomen, moest het gevolg achterblijven, terwijl de opper-ceremoniemeester den Prins bij den Paus geleide. Deze kwam den hoogen bezoeker op den drempel van zijn particulier kabinet tegemoet en reikte hem de hand, terwijl de Prins zeer aangedaan driemaal eerbiedig boog. Zij gingen daarna te zamen het vertrek binnen en hadden daar gedurende ongeveer 55 minuten een allerhartelijkst onderhoud dat, ofschoon de Prins het Italiaansch machtig is, in de Fransche taal gevoerd werd, welketaal de Paus geleerd heeft, toen hij nog nuntius te Brussel was.

Na het onderhoud werd het gevolg des Prinses aan den Paus voorge-steld, die de heeren minzaam toesprak en er o. a. aan herinnerde, dat het dien dag juist 30 jaren geleden was, dat hij kardinaal was gecreëerd, in welken tijd hij, tijdens het eerste bezoek van den Prins te Rome, met dezen kennis maakte. Deze laatste scheen zeer bewogen, en over den uitslag van zijn gesprek met den Paus ten hoogste voldaan. Juist ten 2 uur nam Z. K. H. afscheid van den Paus, die hemeen eindweegs uitgeleide deed en hem meermalen hartelijk de hand schudde. De stoet trok daarna in denzelfden feestelijken optocht door de vertrekken des Vaticans, welke hij eerst was doorgestaan, waarna de prins in de *Sala Clementina* op hartelijke wijze afscheid nam van het Pauselijk gevolg. Daarna ging hij den trap op naar de vertrekken van kardinaal Jacobini. Met dezen bleef hij wederom een kwartier uurs alleen, waarna de heer Von Schözer den onder-secretaris van Staat van Z. H., Mgr. Mocenni, aan den Prins voorstelde. Ten 2 uur 25 min. ver-wijderde zich de Kroonprins van daar, door de beide prelaten tot aan den trap vergezeld. Inmiddels had Z. K. H. bij zijn afscheid van den Paus, aan dezen verlof gevraagd, ter loops de kunstschaten van het Vaticaan te mogen bezichtigen. Hieraan werd nu gevolg gegeven en meermalen drukte de prins zijn onverholven verbazing uit over alles wat hij aanschouwde. Tweemaal passeerde hij de vertrekken, welke door kardinaal Ledochowski bewoond werden, maar deze liet zich niet zien. Te 3 uren vertrok de Prins van het St. Pietersplein, hoogst voldaan over hetgeen hij gezien had. Hij en zijn gevolg roemden ten zeerste de innemende, indrukwekkende persoonlijkheid van Leo XIII.

MOVIMIENTO MARITIMO.

ENTRADA.

Febrero 4.

Barca inglesa *Florence*, de Inglaterra, carga carbon de piedra.

Febrero 5.

Vapor inglés *Dee*, de Colon y Sabanilla.

Febrero 6.

Vapor inglés *Counsellor*, de Europa via Barbados, Trinidad, La Guaira y Pt° Cabello, carga 520 bultos p° esta y Maracaibo.

Bergantin goleta inglesa *Curaçao*, de Nueva-York, carga diversos.

Goleta venezolana *Guillemina*, de La Vela de Coro, en lastre.

Balandra holandesa *Del Carmen*, de Bonaire, carga leña.

Goleta holandesa *Minerva*, de Aruba, carga dividida.

Goleta venezolana *Aurora*, de La Vela de Coro, carga huesos.

Balandra holandesa *Zephyr*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Febrero 7.

Bergantin goleta holandesa *Gouverneur de Bouville*, de Amsterdam, carga diversos.

Balandra venezolana *Sifide*, de La Vela de Coro, carga guayacan.

Balandra holandesa *Experiencia*, de Bonaire,

